

ZWANGERSCHAPSVOORLICHTING IN DE HUISKAMER

INEKE WESTBROEK – *Met het programma ‘Klaar voor een kind’ wil de*

Gemeente Rotterdam de babysterfte in de stad in tien jaar tijd terugbrengen naar het landelijke gemiddelde. Onderdeel van het door de GGD

Rotterdam-Rijnmond en Erasmus mc georganiseerde programma vormt

de voorlichting door acht vrouwen aan stadgenotes van verschillende

etnische achtergronden. ‘Een kick om iets voor die vrouwen te hebben

betekend.’

Foliumzuur slikken moet? Wist ik niet... Haal ik gelijk in huis! Voorlichtster Fadua El Bouazzoui is blij met dit soort reacties: ‘Vrouwen zetten onze adviezen gelijk om in daden. Precies onze bedoeling.’ In Rotterdam sterven gemiddeld meer baby’s en maakt één op de zes een slechte start: te vroeg geboren, te licht, of een aangeboren afwijking. Om deze cijfers te reduceren startte de Gemeente Rotterdam in 2009 het programma ‘Klaar voor een kind’, gecoördineerd door het Erasmus mc en de GGD Rotterdam-Rijnmond. Vrouwen uit de doelgroep (onder andere van Marokkaanse en Antilliaanse afkomst) werden geworven en opgeleid tot Voorlichter Perinatale Gezondheid. Zij geven nu voorlichtingsbijeenkomsten aan vrouwen uit hun omgeving, die zwanger zijn of dit willen worden.

HUISKAMERSFEER

Als gastvrouw bij ‘tupperwareparty-achtige’ huisbezoeken, of tijdens bijeenkomsten in buurthuizen en vrouwenclubs, vertellen zij over risicofactoren rond zwangerschap. Zij wijzen op de noodzaak van foliumzuur ter voorkoming van een open ruggetje en adviseren om direct na een positieve zwangerschapstest de verloskundige te bezoeken. Zij signaleren problemen

en voeren zo nodig individuele gesprekken, om tijdig door te kunnen verwijzen.

De adviezen worden gegeven aan de hand van een memoryspel dat de kennis test en uitnodigt tot het stellen van vragen en het uitwisselen van ervaringen. Ook oma’s en tantes doen mee. ‘Binnen veel migrantenculturen hebben oudere vrouwen gezag’, zegt Fadua El Bouazzoui. ‘Daarom is het belangrijk dat zij de juiste kennis doorgeven. Traditionele gewoonten kunnen zij doorbreken, als ze overtuigd zijn van de gevaren ervan. Een voorbeeld is het geven van honing aan baby’s, terwijl dit een bacterie bevat waarvan baby’s dodelijk ziek kunnen worden.’

De vertrouwelijke, open huiskamersfeer maakt dat vrouwen hun vragen durven stellen, merkt El Bouazzoui: ‘Veel migrantenvrouwen vinden het moeilijk om over onderwerpen zoals miskramen te praten. Dat houd je voor jezelf, is de gedachte. Maar tijdens de bijeenkomsten wordt het toch bespreekbaar en krijgen zij tips over een gezonde zwangerschap.’

‘MAGIC’

El Bouazzoui ondersteunt de vrouwen met tips en adviezen. ‘Sommige vrouwen,’ merkt zij, ‘roepen geen medische hulp in als zij denken dat er iets mis is, omdat ze bang zijn dat zij verloskundigen of gynaecologen voor niets lastigvallen. Dat kan fataal aflopen. Ik druk ze op het hart bij twijfel toch altijd te bellen.’

Dit soort informatie geven deelnemers door aan andere vrouwen, die meekomen naar volgende bijeenkomsten. ‘In zo’n groep ontstaat een gevoel alsof iedereen elkaar al jaren kent’, constateert El Bouazzoui. ‘We noemen dat magic. Een kick om iets voor die vrouwen te hebben betekend.’ Volgens Danielle van Veen (Erasmus mc) is het nog te vroeg om te constateren of het babysterftecijfer in Rotterdam als gevolg van het project is gedaald: ‘In april worden de eerste voorlopige resultaten gepresenteerd.’ De voorlichtingen lijken in ieder geval aan te slaan. In vijftien maanden werden 3000 vrouwen bereikt. In Schiedam zijn ook al voorlichtsters aan het werk. Hoewel het voorlichtingsonderdeel in Rotterdam officieel is afgerond, blijkt de behoefte zo groot dat de voorlichtsters doorgaan vanuit de Stichting Voorlichters Gezondheid. ‘We kunnen er nog niet van leven,’ zegt El Bouazzoui, ‘maar dat hebben we ervoor over.’ Iets voor anderen betekenen is altijd haar hartenwens geweest: ‘Mijn broer is arts, mijn zus is apothekersassistente. Ik had leuk werk als commercieel medewerker bij de KPN, maar ik wilde toch hetzelfde als mijn familie. Ik was erg blij toen een vriendin mij op het spoor zette om deze opleiding te volgen.’

Ineke Westbroek is journaliste en tekstschrijver.

Meer informatie:
www.klaarvooreenkind.nl
www.voorlichtersgezondheid.nl